

GÓRNOŚLAZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GORNOSLAZAK

wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje miesięcznie 3.— zł.

Przez lud — dla ludu!

OGŁOSZENIA
oblicza się na wiersze milimetrowe. — Wiersz milimetro-
trowy kosztuje 15 groszy. — Wiersz reklamowy 60 gr.

REDAKCJA i EKSPEDYCJA

znajduje się w Katowicach, Rynek 12.

TELEFON Nr. 1414.

Nr. 139

Katowice, środa 19-go czerwca 1929.

Rok 28

Kardynał Hlond w Medjolanie.

Medjolan. (PAT). Na cześć przybyłego tutaj ks. Kardynała Prymasa Hlonda tutejszy konsul generalny R. P. p. Hubicki wydał bankiet. W niedzielę na zakończenie obchodu z powodu beatyfikacji ks. Don Bosko, ks. Kardynał odprawił w kościele Ojców Salezjanów uroczyste nabożeństwo, a dziś odjechał z powrotem do Rzymu.

Stresemann jedzie do Paryża.

Berlin. (PAT). Jak donosi prasa berlińska, min. Stresemann wyjechał z Madrytu do Barcelony celem zwiedzenia wystawy. We wtorek Stresemann ma opuścić Barcelonę, aby udać się do Paryża, gdzie zatrzyma się przez całą środę „Vossische Zeitung” zapowiada, że w czasie swego pobytu w Paryżu Stresemann odbędzie rozmowę z Briandem i prawdopodobnie odwiedzi Poincarégo.

Poincaré o położeniu między-narodowym.

Paryż. (A. W.) Poincaré w artykule, zamieszczonym w „Przeglądzie Nowojorskim Foreign Office” stwierdza, że naogół nastąpiło polepszenie stosunków między narodami. Poincaré rozważa następnie zagadnienie mniejszości narodowych, propozycje rewizji traktatów pokojowych oraz sprawę rozbrojeniową, która jego zdaniem weszła w ciąg ostatnich tygodni na dobrą drogę. Poincaré kończy artykuł rozważaniem nad ostatnim układem paryskim w sprawie odszkodowań i zaznacza, że jego wyniki są naogół pomyślne.

Niezgoda wśród bolszewików.

Berlin. (PAT). Organ trockistów „Volkswille” donosi, że przed kilkoma dniami powróciła z Moskwy do Berlina Klara Zetkin, jedna z najwybitniejszych komunistek niemieckich, która przez kilka lat bawiła w Rosji sowieckiej. Powrót Zetkinowej pozostawać ma w związku z konfliktem pomiędzy Stalinem, a Zetkinową, stojącym w obozie prawicowej opozycji niemieckiej.

Król egipski wyjechał z Berlina.

Berlin. (Tel. wł.) Król Fuad opuścił Berlin w poniedziałek w południe, żegnany na dworcu przez przedstawicieli władz. Król egipski udał się do Hamburga, gdzie go powitał prezydent senatu. We wtorek król wyjedzie do Essen.

Sterowiec Zeppelin leci naokoło świata.

Berlin. (Tel. w.) Dzienniki donoszą, że sterowiec Zeppelin zaniechał podróży do Ameryki, natomiast zamierza odbyć dawno planowaną podróż naokoło świata. Przygotowanie postąpiły już tak daleko, że lot rozpocząć się może 15 lipca.

Japonia chce ograniczyć zbrojenia.

Tokjo. (PAT). Japoński prezes rady ministrów powiadomił korespondenta Reutera, iż Japonia gotowa jest zaofiarować swą współpracę w rokowańach o ograniczenie zbrojeń.

Kara śmierci za niewinnie straconego Jakubowskiego.

Berlin. (Pat.) W poniedziałek ogłoszony został w Neu-Strelitz wyrok w procesie Nogensów, który to proces był nazywany w całych Niemczech procesem Jakubowskiego.

Wobec przepełnionej sali i wśród głębokiej ciszy przewodniczący sądu odczytał o godz. 12.30 wyrok, na mocy którego August Nogens skazany został za ciężkie krzywoprzysięstwo na 1½ roku ciężkiego więzienia, za morderstwo zaś — na śmierć. Młodszy brat Fritz Nogens za okazanie pomocy w morderstwie i za krzywoprzysięstwo, po uwzględnieniu wieku młodocianego, jako okoliczności łagodzącej na 4 lata i 3 mies. więzienia. Matka Nogensów, Kählerowa, za współudział i za ciężkie krzywoprzysięstwo na 9 lat ciężkiego więzienia. Kreutzfeld za krzywoprzysięstwo na 1½ roku ciężkiego więzienia.

W ustnym uzasadnieniu wyroku przewodniczący podniósł, że sąd przyjął poprzednie przyznanie się do winy oskarżonych za prawdziwe, o ile przy przyznaniu się obciążali oni samych siebie, a w szczególności przyznanie się Augusta Nogensa do winy, złożone radcy sądowemu Hundtowi w czasie śledztwa, uznał sąd za wiarygodne, ponieważ zeznanie to uzyskane zostało przy najdalej idących zarządzeniach ostrożności. Rozbieżność w zeznaniach poszczególnych oskarżonych uznał sąd za mniej ważne, ponieważ wskutek od-

ległości czasu tego rodzaju rozbieżności są niemożliwe do uniknięcia. Alibi Augusta Nogensa uznał sąd za nieudowodnione i przyszedł do wniosku, że musiał on być w dniu krytycznym na miejscu przestępstwa.

W sprawie udziału Jakubowskiego w morderstwie sąd powstrzymał się od wydania ostatecznego orzeczenia, stwierdzając, że wyjaśnienie tej sprawy będzie zadaniem postępowania o rewizję procesu, do którego doprowadziła niemiecka Liga Obrony Praw Człowieka i Obywatela. Sąd przyszedł do wniosku, że przeciw Jakubowskiemu istnieją poważne podejrzenia, że jednakże w łonie sądu pojawiły się poważne wątpliwości co do jego winy. Sąd nie może zatem, jak oświadczył przewodniczący, ogłosić niewinności Jakubowskiego i tylko podkreśla, że co do jego winy istnieją poważne wątpliwości.

Ciężkie kary dla oskarżonych, przekraczające nawet żądania prokuratora, jak w stosunku do Kählerowej, sąd uzasadnia tem, że oskarżeni fałszywymi zeznaniami w poprzednim procesie przyczynili się do stracenia Jakubowskiego.

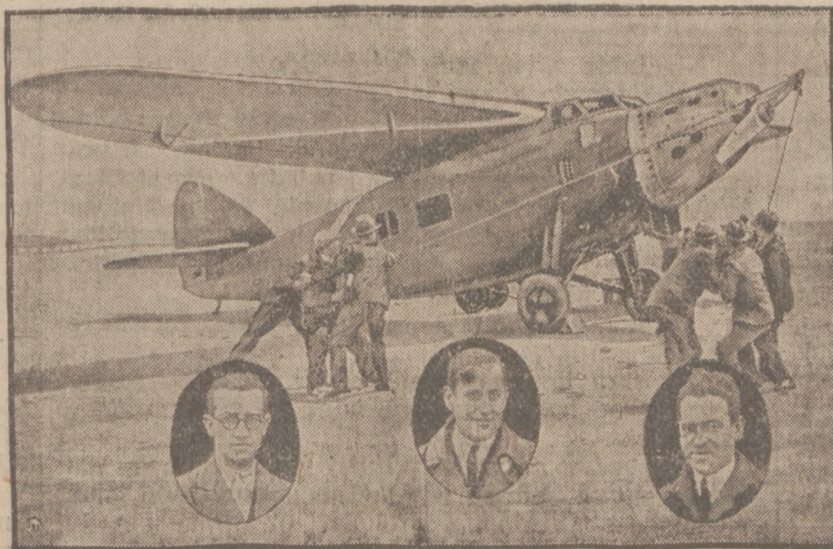
Po wygłoszeniu przez przewodniczącego motywów wyroku adw. Brandt w imieniu Ligi Obrony Praw Człowieka i Obywatela prosił, żeby sąd zwrócił się do sądu meklemburskiego o niewykonywanie wyroku na Augustie Nogensie.

Pożar ujawnił tajne zbrojenia Stahlhelmu.

Berlin. (Pat.) W czasie pożaru w miejscowości Hohenneuendorf, położonej w okolicy Poczdamu, doszło do całego szeregu eksplozji. Policja wykryła na poddaszu wspomnianego domu karabin maszynowy i 10 karabinów ręcznych. Policja wnioskuje ponadto, że musiała się tam znajdować wielka ilość amunicji, która w czasie

pożaru eksplodowała. Właściciel domu, członek Stahlhelmu, został aresztowany. Jednocześnie „Vossische Zeitung” donosi, że urzędnicy policji berlińskiej wykryli w okolicy Hamburga wielki skład broni, w którym znajdowało się m. in. 10 karabinów maszynowych.

Owacje dla lotników „Złotego Ptaka”.



Paryż. (PAT). W chwili przybycia lotników, którzy dokonali przelotu nad Atlantykiem, do hotelu, zebrał w pobliżu tłumy zgromadziły im serdeczną owację. Żona lotnika Assolant porozumiała się z nim telefonicznie z Nowego Yorku. Przewidywany jest szereg przyjęć na cześć lotników.

Dwie miary.

W Madrycie zaszedł fakt wielkiej wagi. Rada Ligi Narodów przyjęła projekt komitetu dla spraw mniejszościowych, a temsamem odrzuciła żądanie niemieckie całkowitej zmiany dotychczasowego systemu opieki nad mniejszościami.

Aby można było zdać sobie sprawę z doniosłości tej uchwały oraz z żądań niemieckich, propagowanych tak hałaśliwie, trzeba uprzytomnić sobie dotychczasowy stan.

Traktat wersalski nałożył na szereg państw, a także na Polskę, daleko idące zobowiązania co do stosunku ich do mniejszości. Dał on równocześnie mniejszościom prawo zwracania się do Ligi Narodów ze skargami w razie niewypełnienia przez te państwa przyjętych zobowiązań.

Jak długo Niemcy nie należeli do Ligi, skargi te załatwiano szybko i zgodnie, respektując interesy państw, do których skarżące mniejszości należały. Te stosunki zmieniły się jednak z chwilą, gdy Niemcy otrzymały stałe miejsce w Radzie Ligi, a ich przedstawicielem został minister Stresemann, który przekonaniami swymi w gruncie rzeczy zbliżony jest bardzo do nacjonalistów. Niemcy od razu chciały zagarnąć w swoje ręce opiekę nad wszystkimi mniejszościami, gdziekolwiek tylko one mieszkają. Minister Stresemann dażył zatem do tego, by zakres działania Ligi był rozszerzony, przez to zaś zamierzał osiągnąć prawo mieszania się Ligi — a zatem także Niemiec — w wewnętrzne stosunki tych państw.

Przeciwko tym dążeniom wystąpiły prócz zainteresowanych państw, także Francja i Anglia, wychodząc ze słusznego założenia, że nie można Lidze narodów nadawać praw zwierzchnika nad niepodległymi państwami. Utworzono natychmiast dla spraw mniejszościowych komitet trzech składający się z przedstawicieli Francji, Anglii i Japonii. Skargi mniejszości badał zatem najprzód sekretariat Ligi, czy odpowiadają one formalnym przepisom, a potem rozpatrywał ich słusność komitet.

Rzecz prosta, że ta procedura nie szła p o myśli planów ministra Stresemanna. Dażył on koniecznie do tego, by w obradach tych uczestniczył także przedstawiciel Niemiec. Następnie pragnął utworzenia stałego trybunału dla spraw mniejszościowych, mającego prawo wglądu w gospodarkę mniejszościową państwa, a wreszcie nadania orzeczeniom komisji takiej mocy, by one bezwzględnie obowiązywały. Naturalnie wszystkie te zmiany odnosić się miały tylko do tych państw, które podpisały układ o mniejszościach, a zatem nie miały obowiązywać Niemiec, które układu nie podpisały.

Propozycyi, przedłożonych przez min. Stresemanna nie mogło przyjąć żadne państwo, nie chcąc narażać się na obcą interwencję. Uchwalenie wniosku jego stworzyłoby bowiem faktycznie protektorat Niemiec nad mniejszościami i ułatwiłoby niesłychanie

WIADOMOŚCI ZE ŚLĄSKA

Sroda

19

czerwca

Sw. Juljanny Falkoniery,
panny † 1340.

Sś. Gerwazego i Protazego
braci męczenników ok. r. 100.
Sw. Bonifacego, biskupa
męczen. apostoła Fryzów

ŚLÓW.: BOZYSŁAW.

Serce człowiecze rozrzadza drogi
swoje: ale Pańska jest prostować kroki jego.
(Przyp. XVI. 9.)

Jako dobry Bóg tym, którzy są prosto-
go serca. (Psalm LXXIII. 1.)

Zdanie:

Do czego kto jest zdającym,
Każdy winien wiedzieć,
Na śmiech się nie wystawiać,
Lepiej cicho siedzieć

Górecki.

Kalendarz astronomiczny:
Słońce wsch. o godz. 3.34, zach. o godz.
19.56. — Księżyc wsch. o godz. 17.39,
zach. o godz. 1.43.

Długość dnia 16 godz. 22 min.

Zmiany powietrza: dżdżysto.
— Jutro: wietrzno, wilgotno.

— **Ułgi wizowe między Polską a Czechosłowacją.** Prasa polska donosi, że pomiędzy ministerstwem spraw zagranicznych a poselstwem czechosłowackim w Warszawie doszło do zawarcia dwóch układów w sprawie ulg wizowych dla obywateli Czechosłowacji i Polski. Oba te układy wchodzi w życie z dniem 15 czerwca.

Pierwszy przewiduje, że wycieczki zbiorowe liczące najmniej 10 osób, a udające się do krajów obu kontrahentów w celach kulturalno-oświatowych za paszportem zbiorowym korzystają na prawach wzajemności z bezpłatnych wiz. Układ ten jest przewidziany z ważnością do dnia 31 grudnia br.

Układ drugi ustala, że studenci, obywatele obu stron, korzystają z bezpłatnej wizy wjazdowej, o ile zamierzają odbywać studia w kraju strony drugiej.

O zawarciu układów ministerstwo spraw wewnętrznych poinformowało wszystkie polskie placówki konsularne na terenie Czechosłowacji, udzielając im odpowiednich instrukcji.

— **Targi wschodnie we Lwowie.** Tegoroczne IX Targi Wschodnie zapowiadają się doskonale. Zgłoszenia firm miejscowych i zagranicznych napływają w znacznie silniejszym stopniu, niż w latach minionych. — Izba Handlowa Egipsko-polska w Kairze organizuje wycieczkę na IX Targi Wschodnie, złożoną z osobistości ze sfer oficjalnych i kupieckich.

— **W sprawie zaprowadzenia służbowych strojów w sądownictwie.** W Warszawie opracowuje się rozporządzenie ministra sprawiedliwości w sprawie wprowadzenia tog i beretów dla sędziów i prokuratorów. Rozporządzenie to ma być wprowadzone stopniowo, albowiem ze względów budżetowych obciążać ma to poszczególne sądy i prokuratury.

— **Nauczyciele muszą zdawać egzaminy.** W chwili obecnej odbywają się egzaminy kwalifikacyjne praktyczne dla nauczycieli szkół powszechnych w myśl zarządzenia ministra oświaty z dnia 14 grudnia 1928 r. Do szkół delegowane są komisje, które badają stan nauki i sposób wykładania przez egzaminowanego nauczyciela. Egzaminom tym podlegają nauczyciele, którzy mają najmniej 2 lata służby nauczycielskiej i nie są ustaleniami na mocy dotychczas obowiązujących przepisów. Ci, którzy posiadają uniwersyteckie wykształcenie, względnie kwalifikacje nauczycieli szkół średnich, tem samem posiadają już pełne kwalifikacje

na prawo wykładania w szkole powszechnej. Dla nauczycieli czynnych w publicznych szkołach i mających w tej chwili 3 lata służby ostateczny termin do złożenia egzaminu praktycznego upływa 31 sierpnia 1932 r. Każdy nauczyciel obowiązany jest wnieść podanie do komisji egzaminacyjnej przez inspektora szkolnego. Egzamin praktyczny odbywa się później, skoro dany nauczyciel ma poza sobą egzamin teoretyczny.

— **Szkoła jednolita.** W roku szkolnym 1929/30 przeprowadzony będzie według planu ministerstwa oświaty projekt stworzenia tak zwanej szkoły jednolitej. Program nauczania w oddziałach 5, 6 i 7 szkoły powszechnej odpowiadać będzie ściśle programowi 1, 2 i 3 klasy szkoły średniej.

Województwo śląskie.

* **Obchód 10-lecia pierwszego powstania.** W swoim czasie donosiliśmy, że w dniach 15, 16, 17 i 18 sierpnia odbędą się w województwie śląskimi uroczystości dziesięciolecia pierwszego powstania. W związku z tem umieszczamy bliższe szczegóły: Na uroczystość przybędzie z Wilna ks. biskup Bandurski. W dniach 15 i 16 sierpnia odbędą się tradycyjny marsz powstańców nad Odrę. zaś 17 i 18 sierpnia odbędą się tak w Katowicach jak i w innych miejscowościach jubileuszowe uroczystości. Równocześnie odbędą się walny zjazd delegatów Związku powstańców śląskich. Z okazji uroczystości wydany będzie jubileuszowy pamiętnik.

* **Nowe warunki pracy dla robotników rolnych.** Okręgowy inspektor pracy inżynier Gallot przesłał do Ministerstwa pracy i opieki społecznej memoriał dotyczący nowych warunków pracy dla robotników rolnych celem nadania jej mocy obowiązującej na górnośląskiej części województwa śląskiego. W myśl umowy nowe warunki obowiązują od 1 kwietnia roku bieżącego do 31 marca 1930.

* **Wstrzymanie zasiłków dla bezrobotnych.** Z Funduszu Bezrobocia donoszą, że z dnia 1 lipca bieżącego roku państwowa akcja pomocy doraźnej bezrobotnym tak znanym jak i nieznanym zostanie całkowicie wstrzymana.

Zarząd obwodowy Funduszu Bezrobocia uwiadomił, iż bezrobotni po wyczerpaniu 17-tygodniowego okresu zasiłkowego nie mają prawa do pobierania zapomogi z państwowej akcji pomocy doraźnej tak, że wszelkie odwołania się bezrobotnych o zapomogi pozostaną bez rozpatrzenia.

Obecnie czyni się zabiegi, by przynajmniej bezrobotni żonaci, mający dzieci, otrzymywali zapomogi za pośrednictwem powiatu.

* **Miljon na cele budowlane.** Na poniedziałkowym posiedzeniu Rada Wojewódzka dokonała rozdziału kredytów budowlanych w sumie 900,600 zł. Pozatem załatwiła kilka spraw komunalnych i administracyjnych.

* **Rozprawa przeciwko Ułitzowi.** Rozprawa przeciw b. posłowi na Sejm Śląski, Otonowi Ułitzowi, została wyznaczona na dzień 27 czerwca br. na godz. 9.15. Do rozprawy zostanie wezwany, oprócz świadków, wymienionych w akcie oskarżenia, także i świadek, powołany przez obronę.

Z Katowickiego.

Katowice. (Zakończenie procesu o przemytnictwo.) Po pięciodniowej rozprawie zakończył się proces o przemytnictwo towarów z Niemiec. Na ławie oskarżonych zasiadli były kierownik urzędu celnego w

Wielkich Hajdukach Czajkowski, urzędnik celny Orzechowski i były spedytor kolejowy Wojcik. były urzędnik kolejowy Żymelka; zaocznie sążeni byli kupcy z Bytomia Jokiel i Schubert oraz były deklaratant celny na kopalni „Kleofas“ Kołodziej, który przed rozprawą umknął zagranicę. Akt oskarżenia zarzucił podsądnym, że w latach 1923 do 1925 przemycili z Niemiec do Polski za pomocą fałszywych deklaracji celnych przeszło 100 wagonów mydła, papieru, wyrobów gumowych, koronek, płótna, towarów żelaznych, części maszynowych oraz innych towarów ogólnej wartości około 8 milionów złotych. Po przesłuchaniu świadków skazani zostali: Schubert i Jokiel na grzywnę w wysokości po 200 tysięcy złotych z zamianą na więzienie, licząc po 500 zł jeden dzień. Czajkowski, na jeden miesiąc więzienia, Kare umorzono na podstawie amnestji. Orzechowski i Wojcik skazani zostali każdy na dwa miesiące więzienia, lecz na skutek zaliczenia aresztu śledczego wypuszczono ich na wolność. Resztę oskarżonych uwolniono. Nadto sąd zatwierdził konfiskate towarów.

— (Z posiedzenia Z. O. K. Z.) Przed kilku dniami odbyło się w Katowicach posiedzenie zarządu okręgu śląskiego Związku Obrony Kresów Zachodnich. Przewodniczył wiceprezes dr. Nowak. Na zebranie przybyło 11 członków. Termin walnego zebrania delegatów okręgu śląskiego przesunięto na 8 września. Dyrektor Sawicki złożył sprawozdanie organizacyjne. Poruszono sprawę napisów niemieckich w kinach w związku z rozmowami, prowadzonymi przez zarząd związku teatrów świetlnych z kierownictwem Okręgu Z. O. K. Z. — Uchwalono, że o przywróceniu napisów niemieckich w kinach w Województwie Śląskim można będzie mówić dopiero wtedy, jeśli w kinach na Śląsku Opolskim wprowadzone zostaną napisy polskie. — Następnie na wniosek księdza Kojzara dokonano wyboru prezydium zarządu. Prezesem Zarządu wybrany został p. dr. Nowak, wiceprezesem p. dr. Kocur, prezydent Katowic.

— (Składki na dom oświatowy.) Na budowę domu oświatowego Towarzystwa Czytelni Ludowych w Katowicach wpłynęło dotychczas dobrowolnych datków razem: sześć tysięcy 500 zł. Dalsze datki wpłacać można na konto czekowe P. K. O. Katowice nr. 305.640.

— (Wypadek na ulicy.) Czternastoletni Mateusz Sołna z huty Agnieszki zeskoczył z wozu, przyczem wpadł pod koła samochodu i został przejechany. Wypadek zdarzył się na ulicy Zamkowej w Katowicach. Pogotowie ratunkowe odstawilo okaleczonego do lecznicy Braci Miłosierdzia w Bogucicach. Okaleczenia są tak ciężkie, że nie wiadomo, czy S. wyzdrowieje.

— (Znowu bijatyka w sali tanecznej.) Do lecznicy brackiej w Katowicach przywieziono Ed. Bednorza, mieszkającego w Załęskiej Hałdzie. Bednorz brał udział w zabawie tanecznej w oberży Günthera. Pod koniec zabawy wywiązała się bójka. Paweł Mucha pchnął Bednorza kilka razy nożem kieszonkowym.

Siemianowice w Katowickiem. (Niewinnie posadzeni.) Przed izbą karną sądu okręgowego w Katowicach odbyła się rozprawa przeciwko kierownikowi szkoły w Siemianowicach p. Wildzie, oraz pp. Hierowskemu i Treczowi. Skargę wniesiono do sądu z powodu rzekomego nadużycia przy akcji odżywiania dzieci szkolnych. Wilda i Hierowski zostali uwolnieni od winy i kary po przeprowadzeniu rozprawy, w stosunku do Trecza prokurator zrzekł się oskarżenia.

— (Nieszczęśliwy wypadek.) Zatrudniony na szybie bańgowiskim pod Siemianowicami nasypacz Ludwik Pień z Siemianowic został przysypany przez spadające węgle,

przyczem doznał złamania obojczyka i odniósł wewnętrzne okaleczenia. Nieszczęśliwego odstawiono do lecznicy brackiej w Siemianowicach.

— (Unieruchomienie walcowni.) W najbliższym czasie nastąpi unieruchomienie walcowni dla cienkich wyrobów w hucie Laury. Robotnicy zatrudnieni w walcowni otrzymają pracę w innych oddziałach huty. Niewykonane zamówienia na blachy cienkie będą wykonane przez hutę w Wielkich Hajdukach. Natomiast zamówienia huty Bismarcka na grubą blachę wykona huta Laura.

Maciejkowice w Katowickiem. (Kradzież w oberży.) Podczas zabawy tanecznej w lokalu oberżysty Szczotki skradziono kasetkę, zawierającą 2 tysiące zł. Kradzież popełniono na szkodę restauratora Szczotki. Sprawy kradzieży dotychczas nie ustalono.

Michałkowice w Katowickiem. (Smutne następstwa bijatyki.) W jednym z ostatnich numerów naszego pisma donosiliśmy o okaleczeniu robotnika Szeji podczas bijatyki w kopalni. W związku z tem donosimy, że Szeja zmarł w lecznicy. Napastnik Opoldus, który znajdował się na wolności, został aresztowany i osadzony w więzieniu sądowym. — Przed trzema laty Szeja razem z pięciu kolegami zabił starszego brata Opoldusa w czasie sprzeczki pod dworem michałkowickim. Za to zabójstwo został skazany na rok ciężkiego więzienia. Młodszy Opoldus zemścił się krwawo na Szeji, uderzwszy go prętem żelaznym w głowę tak bardzo, że Szeja zmarł.

Makoszewy w Katowickiem. (Chińczyk przemytnikiem.) Śląska straż graniczna aresztowała Chińczyka Sin-Sin-Dina, który usiłował przemyścić z Niemiec różne towary, jak jedwab, zausznice i krawaty. Chińczyk Sin-Sin-Dina mieszka stale w Polsce. Aresztowanemu grozi wysoka kara pieniężna.

Z Król. Huty.

Król. Huta. (Uregulowanie ruchu kołowego.) Magistrat m. Król. Huty przyjął propozycję dyrekcji policji w sprawie uregulowania ruchu kołowego na główniejszych ulicach. Na ulicy Wolności zaprowadzono więc ruch tylko jednokierunkowy i to od poczty w kierunku Nowych Hajduk do skrzyżowania z ulicami Szpitalną i Hajducką włącznie. Oprócz tego zgodzono się na umieszczenie tablic ostrzegawczych przed zakrętami i skrzyżowaniami ulic oraz przed torami kolejowymi.

Z Świętochłowickiego.

Świętochłowice. (Zebranie koła Ligi Obrony Powietrznej.) W lokalu Kloska odbyło się zebranie miejscowego koła Ligi obrony powietrznej przy licznym udziale członków i gości. Przewodniczył p. Składek. Z okazji wojewódzkiego „Dnia Lotniczego“ postanowiono urządzić w dniu 29 czerwca, a w razie niepogody w dniu 30 czerwca „Noc Świętojańska“ na stawach przy plantach oraz wydzierzawić w tym celu łódki Towarzystwa „Zacisze“, ponadto odbędzie się capstrzyk z targowiska aż do stawów. Naczelnik gminy p. Polak przyrzekł finansową pomoc. Bliższe szczegóły będą ogłoszone w gazetach i na afiszach. Z okazji „Dnia Lotniczego“ odbędzie się zbiórka uliczna. Pod koniec zebrania uchwalono urządzić wycieczkę na lotnisko celem zapoznania członków z urządzeniami portu lotniczego.

— (Zwiedzanie Powszechnej Wystawy Krajowej.) W tych dniach zarząd i rada gminy uchwały wysłać do Poznania około 60 osób, mianowicie przedstawicieli wszystkich organizacji i związków na terenie świętochłowickim bez względu na przynależność partyjną. Władze gminy Świętochłowice ponoszą koszt

Powszechna Wystawa Krajowa w Poznaniu.

Głos niemiecki o wystawie w Poznaniu

Korespondent wrocławskiej „Schlesische Volkszeitung“, który ostatnio wspólnie z dziennikarzami wrocławskimi zwiedził Powszechną Wystawę Krajową, daje na łamach swojego pisma obszerny opis wrażeń z Poznania i wystawy.

„W Poznaniu — pisze korespondent — przybrany w odświętą szatę, na dworcu odnowionym, spostrzeżać się ożywiony ruch, w mieście widać życie wielkomiejskie, mieszkańcy przebiegli są wielkim wydarzeniem.

Wystawa — jej rozumne organizacyjne i architektoniczne ujęcie zasługują na uczciwy podziw i uznanie.“

Mimo ogólnego mniemania, iż o wyborze Poznania, jako miejsca wystawy, zadecydowały względy komunikacyjne, korespondent jest zdania, iż na wybór taki wpłynęły: wyższy poziom kulturalny i gospodarczy ziem zachodnich oraz bliskość Niemiec, z którymi łączy Polskę, mimo wojny handlowej, ścisłe stosunki gospodarcze i skąd liczy się na wielki napływ zwiedzających.

Po uwagach treści politycznej — pisze korespondent — że dokonano dzieła wielkiego, odzwierciedlającego pracę narodu, który w bezwzględnej przywiązaniu do Ojczyzny swej po upływie pierwszego dziesięciolecia stawia spokojnie i świadomie wysiłek swój na krytykę świata.

Przekonuje o tem zwiedzającego — czytamy dalej — zaznajomienie się z halą ciężkiego przemysłu, monopoli państwowych oraz działu rolniczego, w którym dobitnie przedstawiono wszelkie działy rolnictwa, przemysłu rolniczego oraz stan posiadania od najmniejszego do wielkiego posiadacza ziemskiego. Także rząd występuje okazale, przyczem ze szczególnym pietyzmem zbudowano wystawę sztuki.“

Korespondent wspomina o budowie okazałego hotelu „Polonia“ i zwraca

uwagę na wielką liczbę dzieci szkolnych, zwiedzających wystawę, przed których oczyma rozciąga się obraz silnej i wielkiej Ojczyzny.

Korespondent kończy, że o ile wystawa jest dokumentem politycznym, to jest także poważnym aktem gospodarczym i kulturalnym. Błędem i nierozsądnym byłoby traktować ją inaczej, szczególnie przez Niemcy.

Wycieczka Polaków z Niemiec.

W środę 15 czerwca przyjechała do Poznania celem zwiedzenia wystawy wycieczka Polaków z pogranicza niemieckiego. Wycieczkę prowadzi wicekonsul z Piły.

Brukselskie wycieczki.

Żywe zainteresowanie wystawą w Poznaniu okazuje Bruksela, stolica Belgji, z której w najbliższym czasie przybędzie kilka wycieczek. W sierpniu przybędą do Poznania przemysłowcy i finansjści belgijscy, za nimi zwiedzą wystawę dziennikarze. Później przybędzie oficjalna wycieczka rządu belgijskiego, lecz terminu przybycia tej wycieczki dotychczas nie ustalono.

Pawilon ziemlański.

Na terenie rolniczym Powszechnej Wystawy Krajowej znajduje się pawilon Związków Ziemiann. Pawilon ten daje ogólne pojęcie o ekonomicznych, społecznych i kulturalnych walorach ziemiaństwa. Jeżeli chodzi o dorobek gospodarczy większej własności, to na wystawie stanowi on 92 proc. całości jej części rolniczej, a w nasiennictwie 98 proc., świadcząc o roli gospodarstw folwarcznych w całokształcie rolnictwa polskiego. — Ciekawie co do budowy i z wytwornym przepychem urządzony pawilon posiada dwa działy kulturalny i gospodarczy.

W dziale kulturalnym znajdują się dzieła sztuki i pamiątki historyczne.

stanowiące własność ziemian. Nagromadzone są tam arasy, makaty buczackie, pasy słuckie, oręż i zbroje z czasów dawnej Rzeczypospolitej. Powszechny zachwyt wzbudza namiot Kara Mustafy, zdobyty na polu chwały pod Wiedniem. Zwiedzający z uczuciem czci przyglądają się pamiątkom po królu Janie Sobieskim, księciu Józefie Poniatowskim i Kościuszcze.

Przeciwko hałasom ulicznym.

Ministerstwo kolei w Anglii ogłosiło nowe przepisy, które mają na celu zmniejszenia zgiełku ulicznego, powodowanego przez nadużywanie przez szoferów syren, tłumików itp. Przepisy, wejdą w życie z dniem 1 sierpnia b. r. Przewidują one kary za wszelki nadmierny hałas, powodowany przez taksówki, samochody prywatne, ciężarowe lub traktory uliczne. Kary stosowane będą nie tylko wtedy, gdy prowadzący samochód będzie nadużywał trąbki sygnałowej, lecz i wówczas gdy stosować będzie nadmierną szybkość, zwłaszcza na skrzyżowaniach ulic, lub przy wjeździe z ulicy bocznej

W części ekonomicznej budzą zainteresowanie artystycznie wykonane wykresy, które wykazują, że wytwórczość większej własności, mimo niesłychanie ciężkich warunków kredytowych, podatkowych itd. rozwija się w iście amerykańskim tempie. Nie brak też dowodów troski ziemiaństwa o dalsze losy naszych gospodarstw włościańskich.

na główną. Przepisy nie dopuszczają również do zakłócenia spokoju przez czyszczenie wentylów w miejscach do tego nieodpowiednich i powodowanie przez to hałasu ulicznego. Karalne będzie również niewłaściwe ładowanie wozów lub używanie wadliwych motorów.

Jest bardzo pożądanym, by przeciw hałasom ulicznym wystąpiono także w Polsce, zwłaszcza w województwie śląskim. Naprzykład w Katowicach od wczesnego rana do późnej nocy ulice zapełnione są hałasem tak silnym, że wkrótce nawet zdrowy człowiek musi zachorować na nerwicę.

Doradca finansowy Polski, a Bank Ziemski.

Doradca finansowy p. C. S. Dewey w tych dniach udał się ponownie do Poznania, aby nader szczegółowo zapoznać się ze wszystkimi działami na P. W. K. Po kilkudniowym pobycie w Poznaniu p. Dewey wyjedzie do Paryża, gdzie będzie obecny w czasie pertraktacji w sprawie sfinansowania obligacji Centralnego Banku Ziemskiego. Jak wiadomo, konferencja przedstawicieli i miarodajnych czynników polskich z reprezentantami konsorcjum banków francuskich i angielskich zapowiedziana jest na dzień 20 b. m. Zgodnie z zamierzeniem rozszerzenia akcji sfinansowania obligacji przyszłego Banku przez zaproszenie do udziału innych banków europejskich, w konferencji powyższej wezmą także udział przedstawiciele banków szwajcarskich i holenderskich.

W konferencji powyższej wezmą także udział przedstawiciele banków szwajcarskich i holenderskich.

Teatr Polski w Katowicach.

Repertuar.

Środa, dnia 19 b. m. „Bał Maskowy“, gościnny występ W. Werwińskiej i Z. Dolnickiego.

Czwartek, dnia 20 b. m. „Laika“ o godz. 7.30.

Piątek, dnia 21 b. m. „Aida“, gościnny występ W. Werwińskiej i Z. Dolnickiego.

Nakładem i czcionkami firmy „Katolik“, spółka wydawnicza z ogr. odp. w Bytomiu, Śląsk Opolski. — Za redakcją odpowiedzialny: Franciszek Godula w Król. Hucie.

Śląski Urząd Wojewódzki ogłasza ofertowy pisemny

przetarg publiczny na roboty wstanie surowym na budowę 2 pawilonów szkolnych

Zakładu głuchoniemych w Lublińcu z terminem wniesienia ofert do dnia 26 czerwca 1929 r. godz. 11-tej.

Blizsze szczegóły przetargu podane są w Gazecie Urzędowej Województwa Śląskiego Nr 19 oraz na tablicy Wydziału Robót Publicznych Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego IV piętro.

Za Wojewodę: Dr. Kaufmann, mp. w z. Naczelnika Wydziału Robót Publicznych.

Jakanie

sepienie, nosowanie, belkotanie etc. leczy w 4 tygodniach

J. Bocheński, Poznań ul. Dąbrowskiego 36. II.



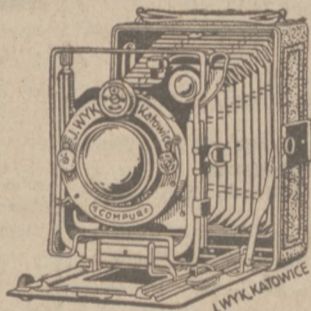
„PERI“

6,5x9 zł. 70.00
9x12 zł. 85.00

Kamera dla młodzieży -- i początkujących. --

Kadłub metalowy. Przednia deska z metalu. Mieszek skórzany. Migawka Vario.

Specjalny aplanat.



Karmelki

w wielkim wyborze poleca

Fabryka A. Piasecki S. A. Kraków.

Przy zakupie prosimy zwracać baczną uwagę na firmę naszą.

Ser

pierwszorządny żółty towar po cenie zł 40.00 za centnar ma stałe do oddania

Ernst Müller, Mleczarnia

Gąsk, pocz. Tarchanie, pow. Inowrocław.

„Buchalteryjne

Współczesne Wykłady“ Palliera gwarantują wieloletnią samodzielną Warszawa, Nowogrodzka 48d. Zamiejscowi listownie.

Jesteś chory?

Na żołądek? Płuca? Nerwy? Wątrobę? Nerki? Pęcherz? Blednicę? Cukrzyce? Arteryzm? Reumatyzm? Zwapnienie żył? Upławy? Hemoroidy? Chroniczną obstrukcję? Biegunkę? Zimnicę? Puchlinę? Astmę? Skrofulę? Zatrzymanie regularności? Rzęzączkę? Grype? Zažadaj natychmiast nadesłania broszury: „Zioła lecznicze“. Tysiące cudownie uleczonych. — Adres: Apteka, Liszki.

Czytelnikom gazety naszej przypominamy o natychmiastowym odnowieniu przedpłaty na III. kwartał 1929 r. Tych wszystkich zaś czytelników, którym chodzenie na pocztę sprawia pewne trudności, prosimy o wypełnienie jednego z poniższych kwitów i odesłanie na pocztę a istowy zgłosi się po przedpłatę przy najbliższej okazji. Drugi kwit prosimy wręczyć sąsiadowi z zachęceniem do zaabonowania gazety naszej.

Kwit kwartalny na zamówienie gazety

Niżej podpisany zamawia					
Tytuł gazety	Miejsce wydania	Czas przedpłaty	Cena	Oprocent. i manipul.	Razem
Katolik Polski lub Górnoslązak lub Gonicz Śląski	Katowice	III kwartał 1929	9.00	1.08	10.08

Imię, nazwisko i dokładny adres zamawiającego.

Podanie adresu pocztowego

Z odebrania powyższej sumy kwituujemy.

dnia

Kwit miesięczny na zamówienie gazety

Niżej podpisany zamawia:					
Tytuł gazety	Miejsce wydania	Czas przedpłaty	Cena	Oprocent. i manipul.	Razem
Katolik Polski lub Górnoslązak lub Gonicz Śląski	Katowice	miesiąc lipiec 1929 r.	3.00	0.36	3.36

Imię, nazwisko i dokładny adres zamawiającego.

Podanie adresu pocztowego:

Z odebrania powyższej sumy kwituujemy.

dnia